

DECIZIE

17 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Svetlana Filincova

examinând recursul declarat de Natalia Ixari, reprezentată de avocatul Eugeniu Musteață,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Anatolie Ixari împotriva Nataliei Ixari cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copiilor minori,

împotriva încheierii din 25 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Natalia Ixari împotriva hotărârii din 26 decembrie 2018 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan-Vodă,

c o n s t a t ă :

La 18 aprilie 2018, Anatolie Ixari a depus cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Ixari, solicitând desfacerea căsătoriei încheiate la 28 februarie 2007, eveniment trecut și înregistrat la Primăria s. Carahasani, r-nul Ștefan-Vodă, precum și stabilirea domiciliului copiilor minori XXXX, născută la data de XXXX, XXXX, născut la XXXX, și XXXX, născut la XXXX.

Prin hotărârea din 26 decembrie 2018 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan-Vodă, cererea de chemare în judecată depusă de Anatolie Ixari împotriva Nataliei Ixari cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copiilor minori, a fost admisă integral.

La 17 ianuarie 2019, Natalia Ixari a înaintat apel împotriva hotărârii din 26 decembrie 2018 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan-Vodă, solicitând instanței de apel casarea parțială a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care domiciliul copiilor minori să fie stabilit cu mama, în rest hotărârea să fie menținută fără modificări.

Prin încheierea din 18 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Natalia Ixari, din motiv că apelanta nu a depus apelul motivat, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, și dovada de plată a taxei de stat, apelantei fiindu-i acordat termen până la data de 22 martie 2019, pentru înlăturarea

neajunsurilor menționate.

Prin încheierea din 25 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Natalia Ixari împotriva hotărârii din 26 decembrie 2018 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan-Vodă, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

La 21 mai 2018, Natalia Ixari, reprezentată de avocatul Eugeniu Musteață, a contestat cu recurs încheierea din 25 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs a indicat că încheierea instanței de apel urmează a fi casată, dat fiind faptul că instanța nu i-a comunicat actul său de dispoziție în modul corespunzător, încălcându-i drepturile stabilite de legea procesuală.

Astfel, recurenta a solicitat casarea încheierii din 25 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei în instanța de apel spre soluționarea chestiunii cu privire la punerea pe rol a cererii de apel.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Natalia Ixari, reprezentată de avocatul Eugeniu Musteață, este întemeiat și necesită a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea din 25 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată recurentei prin poștă la 28 martie 2019 (f.d. 53), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să certifice momentul recepționării acesteia. Dat fiind faptul că la materialele cauzei este anexată cererea recurentei adresată Președintelui Judecătoriei Căușeni, prin care se certifică că Natalia Ixari a luat cunoștință de materialele cauzei la 08 mai 2019 (f.d. 59), și ținând cont de faptul că recursul a fost înregistrat la 21 mai 2019, Colegiul consideră că acesta a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că prin încheierea din 18 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Natalia Ixari, din motiv că apelanta nu a depus apelul motivat, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, și dovada de plata taxei de stat, apelantei fiindu-i acordat termen până la data de 22 martie 2019, pentru înlăturarea neajunsurilor menționate. (f.d. 45-47).

Colegiul constată că încheierea respectivă i-a fost expediată apelantei Natalia Ixari la adresa indicată în cererea de chemare în judecată de către reclamantul Anatolie Ixari: r. Ștefan-Vodă, s. Carahasani, str. XXXXX nr. XX, însă instanța de apel nu a ținut cont de faptul că în apelul nemotivat (f.d. 36), depus de apelantă, este indicată adresa pentru corespondență: m. Chișinău, str. XXXX, nr. XX, of. X,

aceasta fiind adresa avocatului său Eugeniu Musteață (f.d 61). Or, întru respectarea prevederilor art. 107 alin. (1) din Codul de procedură civilă, apelanta a comunicat instanței de apel adresa la care aceasta va recepționa corespondența.

Astfel, în cererea de recurs, Natalia Ixari a indicat că nu a recepționat încheierea din 18 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, or adresa indicată în cererea de chemare în judecată îi aparține intimatului, acesta indicând-o eronat în mod intenționat.

Suplimentar, este de menționat faptul că, potrivit copiei buletinului de identitate al recurenteii (f.d. 60), aceasta își are viza de domiciliu în r. Anenii Noi, s. Geamăna, începând cu 25 iunie 2005, buletinul de identitate fiindu-i eliberat la 22 iunie 2009, reconfirmându-se astfel viza de domiciliu.

Mai mult, potrivit Extrasului din Fișa medicală a bolnavului de staționar nr. XXXX a pacientului XXXX (fiul recurenteii), eliberat de IMSP Institutul Oncologic, acesta a fost internat în staționar în perioadele 09.01.2018 – 07.02.2018, 16.02.2018 – 20.02.2018, 22.03.2018 – 11.05.2018, 24.05.2018 – 31.05.2018, 16.06.2018 – 17.07.2018, 27.07.2018 – 30.07.2018, 19.09.2018 – 24.09.2018, 18.10.2018 – 14.11.2018, 21.11.2018 – 28.12.2018, înscrisul respectiv demonstrând afirmația recurenteii despre starea sănătății copilului și perioadele îndelungate în care aceasta e nevoită să-și asiste copilul la tratamente. Din considerentele expuse, este justificată indicarea adresei reprezentantului său în cererea de apel nemotivată.

Analiza situației de fapt și de drept atestă faptul că actul de discreție al instanței de apel, prin care s-a restituit cererea de apel, este unul neîntemeiat și urmează a fi casat, cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel.

În circumstanțele constatate, Colegiul ajunge la concluzia, că apelantei i-au fost lezate drepturile procedurale prevăzute de art. 56 din Codul de procedură civilă, fiind lipsită de posibilitatea de a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime. Colegiul reiterează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982).

În cazul Airey vs. Irlanda Curtea a arătat că dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul. Statul este ținut să asigure oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept și de fapt pentru a accede la instanță. Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică. Imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

Este de menționat că, potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, în conformitate cu principiile generale unanim recunoscute și normele dreptului internațional, instanța de judecată la fixarea termenului limită de înlăturare a neajunsurilor, precum și a celui de prezentare a părților în ședința de judecată urmează să țină cont de proporționalitatea raporturilor juridice legate de disponibilitatea părților și rolul judecătorului în procesul civil. Importanța acestui fapt este determinată de echilibrul care trebuie menținut între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice

aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

În circumstanțele enunțate și având în vedere faptul că s-au constatat într-o manieră certă omisiuni judiciare care nu pot fi corectate în cadrul examinării cauzei în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral încheierea din 25 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la etapa primirii cererii de apel. La rejudecare, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul părților la un proces echitabil.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Natalia Ixari, reprezentată de avocatul Eugeniu Musteață.

Se casează încheierea din 25 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Anatolie Ixari împotriva Nataliei Ixari cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copiilor minori, cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Ala Cobăneanu,

Judecătorii

Nicolae Craiu,

Svetlana Filincova